

ОБЛАСНА АКАДЕМІЧНА ГАЗЕТА

Запорізький університет

№12 (975)

web.znu.edu.ua/gazeta

п'ятниця, 1 жовтня 2010 року

Ми стали викладачами, тому що...

Міжнародний день вчителя, за рішенням ЮНЕСКО, відзначають більш ніж 100 держав. У цей день ООН пропонує всім на хвилину замислитися про те, як змінив їх життя гарний вчитель, про якого вони зберігають пам'ять. Саме із питанням, хто вплинув на їхній вибір професії, ми напередодні свята звернулися до деяких деканів ЗНУ.

Декан факультету соціальної педагогіки та психології Ольга Пономаренко:

— Коли я була п'ятикласницею, вчитель історії Ніна Щербань настільки захоплює розповіддю про історію Давнього Світу, що я мріяла бути на неї схожою. Вона була моїм ідеалом: багато знала, читала, цікаво викладала. Мрія здійснилася, я стала вчителем історії, але життя склалося інакше. Я працювала з дітьми та молоддю. Потім з'явилася нова наука, яка має відношення до роботи з дітьми та молоддю, але на вищому рівні. Так я перейшла від викладання історії до соціальної педагогіки. Хоча досі викладаю курс «Історія й теорія дитячих та молодіжних організацій».

Декан філологічного факультету Тамара Хом'як:

— Пов'язати своє життя з педагогічною діяльністю, я вирішила ще у дитинстві. І це бажання з кожним роком тільки зростало. Можна сказати, що освітня діяльність — це одна з найцікавіших професій, яка змушує людину самовдосконалюватися: і в моральному, і в фізичному плані. Для мене таким прикладом була спочатку перша вчителька Агнеса Євтушенко, яка стала нам другою мамою, а потім — вчителька української мови та літератури Ольга Цівко, яка не тільки прищепила любов до мови та літератури, але й навчила творчості та самостійності. Перебуваючи в піонерських та комсомольських організаціях, ми брали шефство над молодшими дітьми, які відставали в навчанні.

Декан факультету соціології та управління Максим Лепський:

— Ще під час навчання у школі, працюючи в Артеці від комсомольських та піонерських організацій, я збагнув, що робота з дітьми — моє покликання. Ще тоді зрозумів духовний сенс японської системи формування відносин: «учитель-учень», коли вчитель несе відповідальність за учня, а учень — за вчителя. Навчаючись на історичному факультеті, я зустрів багато гарних викладачів, зокрема Олександра Мальованого, Іллю Бірюльова, Федора Турченка, Віктора Ткаченка, Сергія Ляха, Сергія Тимченка, свого наукового керівника Ларису Голубову, з якою ми вивчали історію Сходу, а також гарних філософів Абрама Когана і свого духовного наставника Віктора Воловика, під керівництвом якого я вперше переміг у студентській олімпіаді, присвяченій соціально-політичним проблемам.

Тільки педагогічна діяльність може допомогти людині проявити себе в різних сферах діяльності, розкрити всі свої таланти. Але, щоб стати гарним вчителем, потрібно пройти довгий і тернистий шлях.

Декан біологічного факультету Людмила Омелянчик:

— У дитинстві я часто під час ігор виступала в ролі вчителя. Паралельно із цим захопленням було ще бажання стати лікарем. Вступила я на фармацевтичний факультет, де розробляла ліки. За освітою я провізор. Але ще навчаючись, я бачила своє життя в педагогіці. Згодом вступила до комітету комсомолу і відповідала за студентів, у кого були проблеми з навчанням. У кураторку у нас була так звана «Червона кімната», де я збирала всіх, проводила лекції із складних тем, опитувала їх як викладач. Тому, мабуть, й отримала прізвисько «Професор». Тоді дипломних робіт ще не було, але мене звільнили від державних іспитів і дозволили захищати наукову роботу, якою я займалася ще з другого курсу. Можливо, цей захист і підштовхнув мене піти до аспірантури, де на громадських засадах я проводила заняття із студентами вже як викладач. Усе життя крокую поруч із цим покликанням. 28 років я викладаю, 21 із котрих присвятила біологічному факультету ЗНУ.

Марія СОБОЛЕВСЬКА, Олена ПЕРЕВЕРЗЕВА

ПРИВІТАННЯ

**Шановні викладачі
Запорізького національного
університету!**

**Від імені ректорату вітаю Вас
із Днем працівників освіти!**

Це свято вже багато років посідає особливе місце в житті нашого університету. Воно — справжня подія не лише вишівського, а національного, суспільного масштабу, адже немає у світі людини, чия б доля не зазнала впливу педагогів і вихователів. Сьогодні кожен із нас згадує свого Вчителя — того, котрий долучив до книги, запалив іскорку знань, був старшим другом і порадиником, кому ми зобов'язані своїми професійними перемогами. Яких би життєвих висот не досяг кожен із нас, найперші підвалини успіху заклала саме натхнення та самовіддана вчительська праця.

Основними завданнями освітян було і залишається формування громадянського суспільства, виховання молодого покоління українців. Переконалися, що студенти нашого університету сприймають Вас, шановні викладачі, як своїх старших друзів і порадиників, приклад для наслідування. Про це свідчить те, що чимало наших випускників пов'язали своє життя із освітньою та педагогічною нивою, і те, що багато з них, закінчивши навчання, через роки із задоволенням повертаються до стін рідного вишу.

Цього святкового дня керівництво університету зичить Вам міцного здоров'я, наполегливості та мудрості, оптимізму й терпіння, нових творчих здобутків на обраному Вами шляху!

**З повагою,
ректор ЗНУ Сергій ТИМЧЕНКО**

Яким, на вашу думку, повинен бути сучасний викладач?

Із цим питанням ми звернулися до студентів напередодні Дня працівників освіти. Відповіді виявилися як передбачуваними, так і несподіваними:

П'ятикурсниця ФСУ Ніна Степанюк:

— Я вважаю, найкращий викладач — той, що підходить до своєї професії творчо. Найчастіше — це молоді аспіранти, але не завжди. Усе залежить від особистих якостей конкретної людини. Обов'язково має бути розуміння та знання теми лекції, щоб викладач пропускав інформацію через себе і доносив її до студента. Це ті, хто підтримує творчий підхід і не переносить звичайно заучування текстів.

Студентка п'ятого курсу факультету журналістики Марина Федоренко:

— Сучасний ідеальний викладач, у першу чергу, — психолог, який вміє знайти підхід до студентів. Він вміє цікаво розповісти про свій предмет, навести приклади із життя, які б допомогли краще засвоїти нові знання. При цьому викладач залишається людиною, з якою приємно та легко спілкуватися, ставити йому питання чи звернутися за порадою.

Студент п'ятого курсу історичного факультету Олександр Солоний:

— Сучасний

педагог повинен відзначатися і традиційними якостями, наприклад, такими, як вміння та бажання навчати студентів, викладати свій предмет захоплююче. Він повинен також прагнути до нових знань, увесь час рухатися вперед, встигати за розвитком науки. Учитель повинен і нести свої нові знання до студентів, і вчитися чомусь у студентів. Ця взаємодія дуже важлива.

Другокурсниця факультету журналістики Олена Ратнер:

— Вважаю, що сучасний викладач має йти «в ногу» зі студентами. Він повинен бути вимогливим, аби ми отримували усі необхідні для нас знання, які знадобляться після

закінчення університету. І в той же час він має бути другом, товаришем та помічником, щоб можна було звернутися до нього за допомогою.

Четвертокурсник юридичного факультету Олексій Морозов:

— Сучасний викладач має бути суворим та справедливим, щоб водночас тримати студентів у «їжачкових рукавицях», і в той же час прислухатися до них і «не перекривати повітря» у творчій діяльності. Основними якостями сучасного педагога мають бути комунікабельність, впевненість, серйозність, порозуміння. Він повинен бути таким, щоб студенти із зацікавленням слухали його та

прагнули отримати знання саме від нього.

Четвертокурсниця факультету математики Олена Сергієнко:

— Викладач повинен бути знавцем своєї справи. Він має розуміти те, що дає студентам, розповідати і доносити знання так, щоб вони вчили не тільки суху теорію з його предмету, але й дізнавалися цікаві факти, подробиці. І не обов'язково, щоб вони були пов'язані саме з його предметом. Основними якостями сучасного викладача я вважаю вміння розуміти студентів, здатність піти їм назустріч.

**Зі студентами
розмовляла
Марія СОБОЛЕВСЬКА**

Вітаємо з подвійним ювілеєм!

Про багатьох викладачів та співробітників нашого університету можна сміливо сказати, що вони все своє життя пов'язали із Запорізьким національним. Справедливим цей вислів буде і для кандидата біологічних наук, доцента кафедри теорії та методики фізичної культури і туризму Тамари Макарівни Чиженок, яка незабаром відзначатиме «круглу» дату від дня народження.

Цей рік приніс Тамарі Макарівні подвійне свято: вона працює на факультеті фізичного виховання з 1970 року. Тож викладачі і студенти університету вітають іменинницю з подвійним ювілеєм: особистим та робочим. Шановна ювілярка виховала не одне покоління університетських випускників. Її спогади про незабутні студентські роки теж пов'язані із нашим вишем (тоді – Запорізьким державним педагогічним інститутом). У 1970 році вона здобула спеціальність «Педагогіка та психологія дошкільна», а в 1974 році закінчила факультет фізичного виховання. І з того часу усіма силами сприяє процвітанню рідного університету.

Попри напружену викладацьку діяльність Тамара Макарівна знаходить час на плідні наукові дослідження. Вона – активна учасниця наукових міжнародних та всеукраїнських конференцій, автор

118 наукових публікацій (зокрема, 35 методичних розробок, посібників для студентів та вчителів); з 2000 року – член-кореспондент Академії менеджменту в освіті і культурі. Її студенти – неодноразові переможці Всеукраїнських олімпіад зі спеціальності «Фізичне виховання».

Плідна робота іменинниці відзначена Почесним знаком «Відмінник освіти України» (1998) і «Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України» (2008). Зараз представлена до нагороди «Почесна грамота Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту України».

Ми приєднуємося до щирих вітань колег іменинниці та її студентів і бажаємо Тамарі Макарівні подальших творчих злетів, гідного поцінування її наукових та освітніх здобутків від оточення, а також – міцного здоров'я та успіхів у всіх починаннях!

Таміла ТАРАСЕНКО

НДС ІНФОРМУЄ

21 вересня 2010 р. відбулося засідання науково-технічної ради ЗНУ. З першим питанням щодо обговорення нової редакції Положення про НТР виступив проректор з наукової роботи, доктор юридичних наук Сергій Бостан. У результаті обговорення затверджено нову структуру науково-технічної ради. З другим питанням щодо затвердження плану роботи НТР виступила начальниця НДС Вікторія Меняйло. Нововведенням цього року будуть пре-

зентації інноваційних розробок факультетів на засіданнях НТР.

Заступник начальника НДС Ольга Дерюгіна ознайомила членів НТР з переліком платних послуг у галузі наукової діяльності.

Затверджено звіт стипендіата Кабінету Міністрів України доцента кафедри загальної і прикладної екології і зоології Валерія Горбаня.

■ На сайті ЗНУ в розділі «Наука» створено нові сторінки:

- анонси, новини, оголошення;
- календар наукових заходів;

- нормативно-правова база;
- тематика наукових досліджень;
- найважливіші розробки науковців ЗНУ;
- результати наукової роботи ЗНУ;
- участь ЗНУ в конкурсах.

■ 10-11 листопада 2010 року в Запорізькій торгово-промисловій палаті відбудеться IV Міжнародний інвестиційний форум-2010.

Більш детальна інформація розміщена на сайті ЗНУ в розділі «Наука».

З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ!

Колектив Запорізького національного університету вітає іменинників...

■ 1 жовтня – завідувача кафедри викладання другої іноземної мови, доцента Катерину Михайлівну Ружин;

■ 3 жовтня – старшого звукорежисера радіо «Університет» Андрія Романовича Матвіїшина;

■ 7 жовтня – завідувача кафедри теорії літератури та журналістики, професора Віталія Федоровича Шевченка; бібліотекаря 2 категорії Наукової бібліотеки Ніну Григорівну Ябчинську; начальника відділу матеріально-технічного постачання Анатолія Федоровича Проплютькіна;

■ 12 жовтня – заступника декана

з наукової роботи історичного факультету, професора кафедри історії України Олександра Миколайовича Ігнатушу;

■ 13 жовтня – декана факультету соціальної педагогіки та психології, доцента кафедри проблем керування та соціальної педагогіки Ольгу Вікторівну Пономаренко;

■ 14 жовтня – директора видавництва ЗНУ Євгена Володимировича Ткаченка;

■ 19 жовтня – доцента кафедри загального і слов'янського мовознавства Валентину Дмитрівну Семиряк; провідного спеціаліста відділу

кадрів Яну Вікторівну Загребську;

■ 20 жовтня – завідувача навчальної лабораторії супроводження навчального процесу ЦІТ Леоніда В'ячеславовича Зуєва; старшого викладача кафедри фізичного виховання Миколу Сергійовича Кононенка;

■ 21 жовтня – заступника декана з профорієнтаційної роботи, доцента кафедри конституційного та трудового права Іллю Олеговича Сквірського;

■ 23 жовтня – директора Наукової бібліотеки Валентину Олександрівну Герасимову;

... і ювілярів жовтня!

■ 2 жовтня – старшого викладача кафедри політології Станіслава Костянтиновича Локарева;

■ 7 жовтня – бібліотекаря Наукової бібліотеки Галину Вікторівну Данилюк;

■ 8 жовтня – доцента кафедри теорії та методики фізичної культури і туризму Тамару Макарівну Чиженок;

■ 10 жовтня – викладача кафедри спортивних ігор Лію Володимирівну Гальченко; прибиральницю спорткомплексу Світлану Іванівну Варук;

■ 12 жовтня – старшого лаборанта навчальної лабораторії лікувальної педагогіки Світлану Анастоліївну Бондаренко;

■ 16 жовтня – електрозварювальника 5 розряду рембудгрупи Євгена Олександровича Пшеничного;

■ 18 жовтня – доцента кафедри напівпровідників Олександра Васильовича Приходька; методиста деканату факультету фізичного виховання Ольгу Вікторівну Чайку;

■ 20 жовтня – доцента кафедри російської філології Галину Яківну Томилину;

■ 21 жовтня – старшого лаборанта навчальної лабораторії криміналістики Віру Юріівну Кривоусову;

■ 23 жовтня – декана економічного факульте-

ту, завідувача кафедри фінансів та кредиту, професора Аллу Василівну Череп; завідувача кафедри журналістської творчості, реклами і зв'язків з громадськістю, доцента Віктора Володимировича Костока;

■ 25 жовтня – доцента кафедри німецької філології та перекладу Яну Павлівну Кравченко;

■ 27 жовтня – електромонтера 3 розряду навчального корпусу № 4 Юрія Олександровича Рубцова.

ЦЕНТР БІЗНЕС-ОСВІТИ ЗНУ

запрошує Вас прослухати актуальний комплекс дводенних майстер-класів за напрямком
«Стратегія та тактика проведення виборів»
у період з 1 жовтня по 25 жовтня.
До переліку майстер-класів входять:

■ «Електоральна соціологія»	■ «Методи соціологічного аналізу»
■ «Політичні технології»	■ «Політичне іміджування лідера»
■ «Політичні комунікації»	■ «Політичні технології в ЗМІ»
■ «Громадська думка»	■ «Політичний брендинг»
■ «Політична реклама»	■ «Політичне прогнозування»
■ «Стратегія політичної конкуренції під час виборів»	■ «Політичне консультування»

Після завершення будь-якого з цих майстер-класів, Ви отримаєте сертифікат Запорізького національного університету.
Ми чекаємо саме на Вас!

Наша адреса: м. Запоріжжя, вул. залізнична, 22;
телефон: 289-41-35

Web-сторінка:

<http://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/depart-pdo/cbo>

Державний вищий навчальний заклад

«Запорізький національний університет»

Міністерства освіти і науки України

оголошує конкурс

НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД:

■ декана факультету журналістики – 1 ставка,	■ старшого викладача кафедри адміністративного та господарського права – 1 ставка,
■ професора, завідувача кафедри історії України – 1 ставка,	■ старшого викладача кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови – 1 ставка,
■ доцента, завідувача кафедри української літератури – 1 ставка,	■ викладача кафедри педагогіки та психології – 1 ставка,
■ доцента, завідувача кафедри українознавства – 1 ставка,	■ викладача кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови – 1 ставка,
■ доцента кафедри джерелознавства, історіографії та спеціальних історичних дисциплін – 1 ставка,	■ завідувача кафедри економічної кібернетики Криворізького факультету ЗНУ – 1 ставка.
■ доцента кафедри української мови – 1 ставка,	

Умови конкурсу:

Кандидат на посаду декана факультету повинен бути з числа науково-педагогічних працівників факультету, мати науковий ступінь і вчене звання та не менше п'яти років педагогічного стажу роботи.

Кандидат на посаду професора, завідувача кафедри повинен мати вчене звання професора або науковий ступінь доктора відповідної галузі наук і стаж науково-педагогічної роботи за профілем кафедри у ВНЗ III – IV рівнів акредитації не менше восьми років.

Кандидат на посаду доцента, завідувача кафедри повинен мати вищу освіту за фахом, не менше п'яти років педагогічного стажу і ступінь кандидата наук або звання доцента, старшого наукового співробітника за профілем кафедри, досвід викладацької, науково-дослідницької роботи.

Кандидат на посаду завідувача кафедри повинен мати вищу освіту за фахом, не менше п'яти років педагогічного стажу і ступінь доктора наук відповідної галузі або звання професора з профілем кафедри.

Кандидат на посаду доцента кафедри повинен мати вищу освіту за фахом, не менше п'яти років педагогічного стажу і ступінь кандидата наук або звання доцента, старшого наукового співробітника за профілем кафедри, досвід викладацької, науково-дослідницької роботи.

Кандидат на посаду старшого викладача кафедри повинен мати вищу освіту за фахом, не менше п'яти років педагогічного стажу, досвід викладацької, науково-дослідницької роботи (не менше 5-ти опублікованих наукових праць, участь не менше ніж у 6-ти конференціях).

Кандидат на посаду викладача кафедри повинен мати вищу освіту за фахом, не менше трьох років педагогічного стажу, ступінь магістра за спеціальністю, яка відповідає профілю кафедри.

Заяви на участь у конкурсі подавати протягом місяця з дня надрукування оголошення за адресою: 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66, 1 навчальний корпус, загальний відділ (каб. 48).

До заяви, зареєстрованої в загальному відділі ЗНУ, додається:

- додаток до анкети на участь у конкурсі (каб. 48),
- завірений список наукових праць.

А для тих, хто не працює в ЗНУ, також:

- особистий листок з обліку кадрів,
- автобіографія,
- Документи про освіту, науковий ступінь та вчене звання.

За довідками звертатися за телефоном
764-21-59.

Романтика студентських будзагонів

ДО 80-РІЧЧЯ ЗНУ

Студентські будівельні загони мають давню історію. Більшість тих, хто отримував вищу освіту в Радянському Союзі, встигли побувати в будівельних студентських загонах. Крім певної романтики – працю студентів часто використовували на «будівництвах століття», це ще й був непоганий спосіб заробити під час літніх канікул, довести батькам й оточенню, що ти – вже цілком самостійний і дорослий. Вже одне це варте того, аби не відкидати давні традиції студентських будівельних загонів.

Основною причиною створення при кожному університеті на літній період студентських будзагонів була позиція комсомольської організації. Одним із найважливіших своїх завдань її члени вважали за-

лучення молодого покоління до будівництва великого майбуття радянської держави. Однак, крім ідеологічної складової, у праці студентів була реальна потреба. Зокрема, студенти нашого вишу, тоді ще ЗДПІ (Запорізького державного педагогічного інституту), брали участь у відновленні багатьох важливих споруд, зруйнованих під час Другої світової війни. У тому числі вони працювали на відбудові Дніпогесу, музично-драматичного театру імені Магара (тоді – імені Щорса). Чимало зусиль доклали студенти і до того, аби підвести корпуси рідного вишу з руїн, а кілька десятиліть пізніше старанно працювали над спорудженням гуртожитків.

Не пасли задніх у цій справі й дівчата. Вони навіть, аби довести,

що не гірші за хлопців, у 1981 році створили власний будзагін «Єврика». 24 студентки педагогічного факультету влітку замість відпочинку працювали малярами на будівництві Бердянської середньої школи №1. У розповіді про їхню працю (газета ЗДПІ «Педагог» від 20 листопада 1981 року – №37 (270)) із гордістю згадується, що бердянську школу будівельники здали на «відмінно», і в цьому – частка заслуги і студенток. Взагалі ж, того року студенти нашого вишу сформували 15 будзагонів, влаштувавши між ними справжнє соцзмагання. І це – досить типовий показник на той час для нашого ВНЗ.

Сучасне літо в будзагоні

Зараз у ЗНУ відновлюється традиція студентських будівельних загонів. Мотивація їх учасників та ж: не сумувати влітку, не знаючи, чим заповнити довгі дні без навчання та одногруппників, а допомогти рідному університету і водночас заробити певні кошти.

Члени таких загонів допомагають

На відбудові гуртожитку 70-ті р.р.

на будівництві та впорядкуванні студмістечка і гуртожитків ЗНУ.

Таміла ТАРАСЕНКО

УВАГА ВСІМ!

Міжнародні можливості для українських студентів

У минулому номері нашої газети ми почали розповідати про міжнародні освітні стипендії, за які можуть позмагатися й українські студенти. Звісно, в межах однієї чи навіть двох публікацій неможливо розповісти про всі подібні проекти. Тож зупинимось на найпопулярніших із них.

У США чималою популярністю користується **Edmund Muskie Graduate Fellowship Program**. Це – стипендія для молодих аспірантів, які прагнуть закінчити одно-, дворічні курси з таких спеціальностей, як бізнес, економіка, міжнародні відносини, правознавство, державне управління, охорона здоров'я та державна політика. Щоб навчатися в США, студентам необхідно мати сильну академічну підготовку, гарний рівень володіння англійською мовою, а також – отримати вищу освіту або закінчувати останній курс на момент подачі документів. Участь у більшості магістерських програм також вимагає представити результати хоча б одного з мовних тестів TOEFL, IELTS, GRE.

Українським студентам, які хочуть навчатися в американських університетах, варто звернути увагу на програму **Fulbright Graduate Student Program**. Стипендія, доступна для громадян України, виділяється для досліджень у гуманітарних та суспільних науках у Kennan Institute у Вашингтоні, округ Колумбія. Програма розрахована на людей віком до 30 років, які мають диплом бака-

лавра або закінчену вищу освіту.

Варта уваги програма **International Fulbright Science and Technology Award**, завдяки якій можна отримати ступінь доктора філософії у провідних університетах США. Її фінансує Бюро освітніх та культурних справ американського Держдепартаменту. Відомі американські вчені обирають стипендіатів у результаті суворого багатоступеневого конкурсу, заснованого на процесі відбору в їхній рідній країні, який супроводжується аналізом успіхів у теоретичній та практичній дослідницькій діяльності. Для участі в конкурсі кандидат повинен звернутися до Комісії Fulbright або до Американського посольства, а також – закінчити навчання, яке прирівнюється до американського ступеня бакалавра.

Франція посідає третє місце у світі (після Великобританії та США) за кількістю іноземних студентів – більш ніж 265.000. Зростає кількість програм для підтримки талановитої молоді та особливо варта уваги стипендія Eiffel, яка пріоритетна для таких магістерських спеціальностей, як технічні науки, правознавство, політологія, економіка й менеджмент.

Для спрощення процедури відбо-

Більш детально про доступні освітні кредити можна прочитати на сайтах обраних навчальних закладів, а також: **www.fastweb.com; www.MyRichUncle.com; www.finaid.org; www.topmba.com/mba_finance**. За довідками звертайтеся до відділу міжнародних відносин та роботи з іноземними студентами (І корпус, каб. 26) або за тел.: **213-48-31**.

Керівник відділу міжнародних відносин та роботи з іноземними студентами **Олена ТУПАХІНА**

ру кандидатів, Міністерство іноземних та європейських стипендій Eiffel Scholarship і докторської програми Eiffel Doctorate scholarship заява на гранти Eiffel повинні бути представлені французькими центрами вищої освіти. Заявки не приймаються безпосередньо від студентів та нефранцузьких центрів. Більш детальну інформацію можна прочитати на сайті **www.egide.asso.fr**.

Українські студенти можуть отримати стипендію на вивчення менеджменту і в Австралії. Також доступні стипендії для дослідницьких робіт в університеті Південної Австралії (University of South Australia) з медицини, охорони здоров'я, інженерної справи та хімії. Грошовий еквівалент стипендії дорівнює 25.119 AU\$ на рік.

Канадський федеральний бюджет (Canadian federal budget) повідомив про «новий фонд для отримання міжнародної освіти, щоб допомогти канадським університетам у конкуренції за провідні таланти у всьому світі». Програма нагороджує 500 студентів, бажаючих отримати ступінь доктора з філософії, 50.000 доларів США щорічно до трьох років.

Обережно: гриби!

Багато хто любить проводити свій вільний час у лісі, відпочивати від міської метушні. Тим більше зараз, під час грибного сезону. Однак, попри всю корисність цього продукту, останнім часом в Україні почастішали випадки отруєння грибами. Тому до нас звернулися представники Жовтневої районної санепідемстанції із проханням розмістити в газеті інформацію, що допоможе вам зберегти здоров'я та не зіпсувати враження від спілкування з природою.

Усім добре відоме правило: ніколи не можна вживати у їжу невідомі гриби, слід добре засвоїти головні ознаки отруйних та неїстівних грибів.

Найнебезпечнішою для людини є біла поганка, від якої ще не знайдено протиотрути.

Найгірше те, що ознаки отруєння з'являються лише за 6-12 годин, коли отрута вже встигла потрапити в кров і подіяти на всі найважливіші органи, тому допомогти постраждалому вже неможливо.

Слід запам'ятати:

якщо ви побачили підозрілий блідий гриб з клубчастою булавою біля кореня чи ви натрапили на пластинчастий гриб-парасольку, булавовидна ніжка якого ховається в мішечок-галушу чи в чохол, або ж вам трапився незнайомий сухотно-блідий гриб з чистенькою «хустинкою» на ніжці, – ні в якому випадку не зривайте його!

Після вживання отруйних грибів, зазвичай, уже через кілька годин з'являються такі симптоми, як біль у шлунку, нудота, слабкість, діарея, головний біль, запаморочення.

Перша допомога в цьому випадку зводиться до промивання шлун-

ка, вживання активованого вугілля, карболіту чи білої глини, молока. Слід вкласти постраждалого в ліжку, прикласти до ніг грілку й поїти його водою чи міцним чаєм. А от спиртне в цьому випадку категорично заборонене, бо воно сприяє засвоєнню отрути в організмі. І, звісно, ні в якому разі не можна займатися самолікуванням, слід викликати карету швидкої допомоги.

Усе це – загальновідомі істини. Однак, оскільки йдеться про справді важливі речі, не зайве ще раз про них нагадати. А от те, що може погіршитися самопочуття після їстівних грибів, відомо не всім. Останнє застереження стосується старих грибів, тих, що вирости в лісах, оброблених пестицидами чи гербіцидами від шкідників, і до грибів, знайдених на узбіччі, що могли акумулювати отруйні важкі метали. Можливі деякі ознаки отруєння після споживання якісних грибів, якщо людина на момент вживання хвора, психічно виснажена, надзвичайно чутлива до певних компонентів або ж просто об'їлася грибами. Адже це – головним чином, білковий продукт, що складається з білкової клітковини, яка перетравлюється повільно або й практично не перетравлюється.

Що ж до плюсів, якими наділені гриби, – то це їхня велика поживність. Крім білка, вони містять жири, мінеральні речовини, залізо, кальцій, цинк, йод, калій, фосфор. Тож відмовлятися від них не варто, слід лише виявити при цьому розумну обережність.

Дякуємо за наданий матеріал лікарю-гігієністу з гігієни дітей та підлітків

Олені Леонідівні ГУНБІНІЙ

На базі Запорізького національного університету вже не один рік плідно діє Центр бізнес-освіти. Як окрема самостійна структура Департаменту післядипломної освіти та додаткових освітніх послуг він заснований у 2007 році.

За цей час його співробітники накопили чималий досвід в організації та втіленні у життя освітніх програм для підвищення кваліфікації слухачів-спеціалістів. На сьогодні цей підрозділ надає широкий спектр освітніх послуг, серед яких – курси, семінари, тренінги, майстер-класи тощо.

Особливістю навчальних програм Центру є не лише можливість

Центр бізнес-освіти – шлях до успіху!

швидко отримати нові, актуальні знання, чому сприяє творча атмосфера співпраці між викладачами та слухачами курсів, а й поспілкуватися з провідними фахівцями обраної спеціальності, у тому числі – із практиками, що досягли помітних успіхів у своїй професії. Кожен презентований курс ретельно розробляється з урахуванням динаміки соціального середовища та вимог сучасного освітнього ринку.

Ще однією перевагою Центру є його співпраця з Інститутом підприємництва CISCO. У резуль-

таті їх творчих відносин створили курс «Заснування бізнесу». Його завдання – допомогти потенційним підприємцям заснувати власний бізнес у секторі малого та середнього рівнів.

За три з половиною роки діяльності Центр бізнес-освіти ЗНУ посів чільне місце в освітньому просторі регіону. За цей час у ньому підвищили кваліфікацію близько півтисячі слухачів, які тепер є спеціалістами в тій чи іншій галузі. Налагодили зв'язки із Запорізьким обласним центром зайнятості, КРУ, готелями та музеями, а також

із відділом Управління культури і туризму Запорізької обласної державної адміністрації, Запорізьким міським фондом підтримки підприємств тощо. Центр продовжує випускати спеціалістів у туристичній сфері, галузі рекламної діяльності та зв'язків із громадськістю, з управління персоналом; інструкторів із фітнес-аеробіки, фітодизайнерів, фахівців із соціально-психологічної реабілітації засобами музики. І, нарешті, дуже професійних масажистів-реабілітологів, які здатні розробити індивідуальну програму ліку-

вальних вправ, доповнити її масажем і забезпечити оздоровлення людини.

У найближчій перспективі центр планує проводити одно- і дводенні семінари-тренінги з актуальних тем та запровадити цікаві хобі-курси.

Детальнішу інформацію можна отримати за адресою: **м. Запоріжжя, вул. Залізнична, 22**, або за телефоном: **289-41-35**.

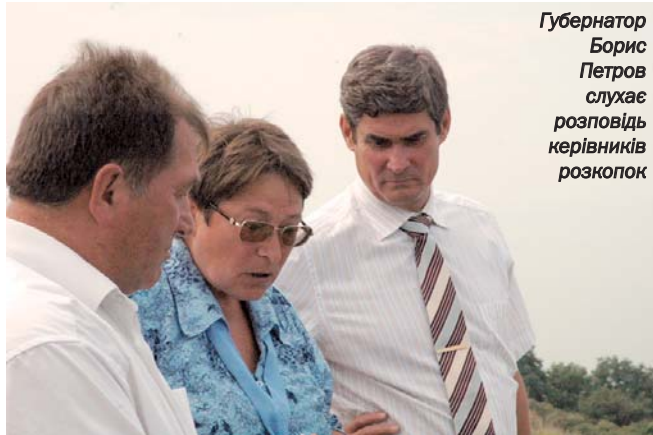
Також запрошуємо завітати на нашу веб-сторінку: **http://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdzily/depart-pdo/cbo**

Спеціаліст
Центру бізнес-освіти ЗНУ
Юлія ПОДЛЕСНА

Найкращий літній відпочинок – на розкопках

Уже більше 20 років щоліта першокурсники історичного факультету їздять на археологічну практику до Мамай-гори, поблизу Великої Знаменки Каменсько-Дніпровського району. Допомагають їм у цьому викладачі та студенти старших курсів.

Цей рік не став винятком: на початку липня замість занесених до списку практики 11 студентів на кургані зібралося близько 40 осіб. Серед «гостей»-практикантів були як студенти 2-5 курсів історичного та інших факультетів ЗНУ, ентузіасты розкопок, так і випускники. Зокрема ті, хто завершив навчання 10 років тому. Завідувач археологічної лабораторії ЗНУ Геннадій Тошев щиро тішиться таким завзяттям, оскільки відповідальне ставлення колишніх студентів до археології свідчить, що він не даремно пов'язав своє життя з археологічними розкопками.

Губернатор Борис Петров слухає розповідь керівників розкопок

Розкопки унікального археологічного пам'ятника Мамай-гори тривають більше 20 років. За площею та кількістю скіфських захоронень могильника не було рівних у Причорномор'ї. Також він є одним із найбільших у Євразійському степовому поясі. Метою досліджень є збір інформації, збе-

реження та фіксування суттєвих даних. Вивчення могильника в комплексі з Мамай-горою дозволило по-новому оцінити історію. Знайдені предмети тлумачать майже всі сфери життєдіяльності людини того часу.

«Це літо видалося вдалим, усі студенти склали практику. Старшоку-

рсники влаштували для «новачків» традиційну посвяту в археологи, яка викликала бурю позитивних емоцій. Із важливих подій слід відзначити візит на розкопки голови Обласної держадміністрації Бориса Петрова, який відвідав Мамай-гору 20 серпня. Почесний гість із цікавістю ознайомився зі звітом

експедиції та нашими знахідками. Серед них цього року немало типових, цікавих матеріалів. Усі знайдені артефакти передаються до фондів Запорізького краєзнавчого музею та історико-археологічного музею Каменсько-Дніпровського району», - розповідає Геннадій Миколайович.

На жаль, є і негативні моменти, пов'язані з археологічними дослідженнями – це проблеми з фінансуванням. Університет оплачує практику тільки студентам перших курсів, для яких вона є обов'язковою. Але той факт, що людей завжди більше, ніж заявлено, викликає радість у керівництва експедиції. За попередні роки для дослідження могильника доклали багато зусиль. Але часу залишається все менше: за кілька років археологічна пам'ятка може опинитися під водою.

Марія СОБОЛЕВСЬКА

Економічному факультету – 19!

Святкування з нагоди чергової річниці від дня заснування факультету тривали тиждень. Кульмінацією ж свята стало 24 вересня, коли відбувся урочистий концерт. Під час заходу студенти-економісти ще раз довели свою обдарованість, демонструючи захопливими глядачам вокальні та хореографічні номери, а також – спортивні виступи.

Привітати факультет із 19-річчям завітали представники керівництва університету, дружніх факультетів, інших вишів міста, що готують фахівців-економістів. Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи Наталія Грозовська привітала декана Аллу Череп від імені ректора ЗНУ Сергія Тимченка. Наталія Андріївна зазначила, що хоча 19 років ніби й не так багато – усього чверть від часу існу-

вання нашого вишу, однак, якщо вимірювати здобутками, то це – досить солідний вік. Тим більше, що під час привітань згадали, що економічний факультет Запорізького національного – перший в області, який почав готувати фахівців відповідного профілю.

Під час свята згадали про тих, чия роль у становленні та розвитку факультету важко переоцінити: деканів факультету з моменту його заснування, видатних викладачів, студентів, що прославляють факультет своєю активною життєвою позицією та науковими здобутками. Кращих представників факультету відзначили Почесними грамотами Запорізького національного університету та економічного факультету.

Також під час концерту підбили підсумки усіх заходів Тижня факультету, а таких чимало. Серед них – конкурс стіннівок «Мій факультет – моя родина», складання кросворду на економічну тематику, на-

писання наукової роботи «Моя група – найкраща». Також визначали найерудованіших під час гри «Що? Де? Коли?» та бліц-турніру з шахів. Крім того, на святі згадали про виставку наукової літератури, проведено в рамках Тижня факультету, і про конкурс «Квіткова композиція», організований силами кафедри економічної теорії. 23 вересня викладачі та студенти факультету провели засідання круглого столу «Інноваційно-інвестиційна діяльність як чинник стабілізації економіки України», запросивши на нього провідних спеціалістів вказаної галузі та економістів-практиків. За словами декана факультету Алли Череп, найкращою нагородою викладачам стали відгуки почесних гостей заходу: вони були приємно вражені рівнем знань студентів.

Інформаційний сектор студради економічного факультету
Тетяна ПІОНТКОВСЬКА
Дар'я РИЖИХ

Науковці вирішують актуальні проблеми спорту

На факультеті фізичного виховання ЗНУ відбулася III Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми фізичного виховання, спорту та туризму в сучасних умовах життя».

У ході конференції розглянули такі наукові напрямки, як фізичне виховання різних груп населення, стан та перспективи розвитку туризму, фізична рекреація, реабілітація і здоров'я людини, медико-біологічні аспекти фізичної культури, корекційна педагогіка, а також актуальні аспекти олімпійського, паралімпійського та професійного спорту.

Головною метою цієї конференції, на думку голови оргкомітету, декана факультету фізичного виховання Миколи Малікова, стало визначення пріоритетних питань в галузі фізичного виховання, спорту та туризму, пошук способів і шляхів подолання основних проблем і обмін досвідом. У своїй доповіді він звернув увагу на покращення стану здоров'я та фізичної підготовки школярів, необхідність розробки ефективних методичних підходів та комплексних програм ранньої діагностики. Професор кафедри країнознавства та туризму Київського національного універ-

ситету ім. Тараса Шевченка, доктор географічних наук Олександр Бейдик поділився з присутніми досвідом роботи вишу в галузі спортивно-оздоровчого туризму в Україні, порушив проблеми охорони та розвитку об'єктів туризму національного значення, так званих природних «чудес України». Проблему підготовки фахівців туристичної галузі та історію питання розглянув у своїй доповіді доцент кафедри туристичного та готельного господарства Харківської національної академії міського господарства Валерій Абрамов.

Олена ПЕРЕВЕРЗЄВА

На Тернопільщину за практикою й новими враженнями

На філологічному факультеті ЗНУ на звітній конференції підбили підсумки фольклорної практики другокурсників українського та російського відділень. Цього року майбутні філологи влітку вирушили збирати фольклор на мальовничу Тернопільщину.

Місце проведення практики було обрано не випадково: Тернопільщина об'єднує три етнографічні регіони: Волинь, Поділля і Галичину. Студенти під час подорожі змогли побачити різну Україну, отримати досвід спілкування зі старожилами цього краю, на практиці відчути різницю між фольклорною спадщиною нашого регіону та Тернопільщини.

Група у складі 10 студентів під керівництвом викладачів кафедри української літератури Валентини Кравченко (керівник практики), Оксани Січкач, Юлії Кушнерюк та голови Хмельницького земляцтва Раїси Ліфантій відвідали Тернопіль, Почаїв, Шумськ, Бережани та Зарваницю. Студенти успішно виконали усі завдання, пов'язані з практикою та отримали чимало позитивних вражень.

Ось якою запам'яталася поїздка одній з учасниць: «За надзвичайною чарівністю природи і чистотою повітря цей край справедливо порівнюють зі Швейцарією. Але за кількістю визначних пам'яток та цікавих місць Тернопільська об-

ласть її перевищує, адже мало не в кожному селищі можна побачити руїни старовинних замків, костелів та фортець. На Бережанщині на нас чекало безліч цікавих місць: славнозвісний Замок Синявських, музей Богдана Лепкого, музей книги запропонував для огляду збірку стародруків, експозиції з життя і творчості Маркіяна Шашкевича, Андрія Чайковського. За словами мешканців Тернопільської області жодне свято тут не відбувається без української пісні.

Та, мабуть, найбільше враження на нас справив золоточолий Почаїв. Це маленьке волинське містечко, відоме далеко за межами України своєю святістю, адже саме тут знаходиться друга на Україні святиня – Свято-Успенська Почаївська лавра.

З цієї поїздки я привезла не тільки сувеніри на згадку, а й заряд позитивної енергії і бадьорості, бажання подорожувати і пізнавати світ глибше».

Поїздка стала можливою завдяки підтримці керівництва ЗНУ. Також сприяли нашим студентам під час збирання фольклору голова Хмельницького земляцтва Раїса Ліфантій і голова обласної ради Тернопільської області Олексій Кайда.

Студентка другого курсу філологічного факультету
Людмила КВАША

Обласна академічна газета "Запорізький університет"

Засновник і видавець –

колектив Запорізького національного університету

Видається – з 1973 року

Творчий колектив: Олександра Салтан, Таміла Тарасенко,

Катерина Гопенко, Олена Переверзева, Марія Соболевська

Літературний редактор – Микола Жирівський

Верстання – Тетяни Морозової

Інтернет-версія – Олени Благодарової

Фотокореспондент – Василь Биченко

Номер підписаний до друку 29.09.10

Автори надрукованих матеріалів несуть відповідальність за підбір і точність фактів і цитат, статистичних даних, які не підлягають відкритій публікації. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точку зору автора.

Зареєстровано Запорізьким обласним управлінням юстиції: свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія 33 №735-010-пр від 7 червня 2006 року. Виходить двічі на місяць українською мовою. Поширюється безкоштовно. Один друкований аркуш Наклад 1000 примірників

Адреса редакції:
69063, м. Запоріжжя,
вул. Залізнична, 24
9 поверх, кабінет №2
Телефон: 764-14-57
e-mail: znu_gazeta@ukr.net

Надруковано
в ТОВ "Південноукраїнська
виробнича компанія"